

DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH Z RELIGII DO INDYWIDUALNYCH POTRZEB I MOŻLIWOŚCI PSYCHOFIZYCZNYCH UCZNIÓW.

Każdy uczeń, który posiada opinię Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej o dysfunkcjach, jest oceniany zgodnie z indywidualnymi zaleceniami. Przy ustalaniu oceny nauczyciel bierze pod uwagę:

- a. Indywidualne możliwości psychofizyczne każdego ucznia
- b. Wysiłek wkładany przez ucznia w pracę na zajęciach
- c. Zaangażowanie ucznia na zajęciach i zainteresowanie przedmiotem
- d. Utrudnione warunki uczenia się i utrwalania wiadomości w domu.

Wymagania dla uczniów z dysfunkcjami ustala się indywidualnie w zależności od dysfunkcji ucznia oraz wskazówek przekazanych przez poradnię zawartej w opinii lub orzeczeniu.

Indywidualne dostosowanie wymagań dla uczniów z diagnozą – dysleksja rozwojowa

Sposoby dostosowania wymagań

- dzielić zadanie na etapy i zachęcać do wykonywania go małymi krokami,
- dodatkowo instruować, naprowadzać, wspierać, pokazywać na przykładzie,
- dawać więcej czasu na opanowanie danej umiejętności, cierpliwie udzielać instruktażu,
- nie krytykować, nie oceniać negatywnie wobec klasy,
- podczas oceniania brać pod uwagę przede wszystkim chęć, wysiłek, stosunek do przedmiotu, przygotowanie do zajęć,
- włączać do rywalizacji tylko tam, gdzie uczeń ma szansę,
- nie wrywać do natychmiastowej odpowiedzi, przygotować wcześniej zapowiedzią, że uczeń będzie pytany,
- w trakcie pracy sprawdzać, czy uczeń prawidłowo zrozumiał polecenie, w razie potrzeby udzielać dodatkowych wyjaśnień,
- zwiększyć ilość czasu na wykonanie zadania,
- materiał sprawiający trudność utrwalać dłużej.

Indywidualne dostosowanie wymagań dla uczniów z diagnozą – dysgrafia

Sposoby dostosowania wymagań

- w przypadku sprawdzianu lub kartkówki polecić uczniowi napisanie pracy komputerowo lub sprawdzić opanowanie wiadomości odpytując ucznia ustnie,

- podczas kontroli zeszytu przedmiotowego zwracać uwagę przede wszystkim na kompletność zapisów,
- strona graficzna pisma nie ma wpływu na uzyskaną przez ucznia ocenę.

Indywidualne dostosowanie wymagań dla uczniów z diagnozą – dysortografia

Sposoby dostosowania wymagań

- podczas oceny prac pisemnych brać pod uwagę ich treść, kompozycję i stronę językowo-stylistyczną.

Indywidualne dostosowanie wymagań dla uczniów z diagnozą – inteligencja niższa niż przeciętna.

Sposoby dostosowania wymagań

- częste odwoływanie się do konkretnego,
- omawianie mniejszych partii materiału i o mniejszym stopniu trudności (obniżenie wymagań nie może pomijać treści z podstawy programowej),
- podawanie poleceń w prostszej formie (dzielenie zadań na części),
- wydłużanie czasu na wykonanie zadania,
- w razie potrzeby udzielanie pomocy, wyjaśnień, mobilizowanie do wysiłku i dokończenia zadania podczas wykonywania przez ucznia pracy samodzielnej,
- zwiększenie ilości powtórzeń w celu przyswojenia danych treści.

Indywidualne dostosowanie wymagań dla uczniów z diagnozą – niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim.

Sposoby dostosowania wymagań

- wydłużanie czasu pracy oraz czasu na zrozumienie prezentowanych treści,
- podawanie atrakcyjnego wizualnie materiału mniejszymi partiami,
- uwzględnianie problemów z funkcją pamięci logicznej i abstrahowania,
- angażowanie ucznia do wypowiedzi ustnej uporządkowanej,
- formułowanie krótkich i precyzyjnych poleceń,
- uwzględnianie przy ocenianiu możliwości wystąpienia błędów mających związek z wadą wymowy,
- stosowanie dodatkowych wyjaśnień w przypadku poleceń dotyczących wykonania zadania,
- stosowanie różnego rodzaju wzmocnień np. pochwały, zachęty,
- stosowanie zasady oceniania rzeczywistych indywidualnych postępów w nauce a nie stanu faktycznego.

Indywidualne dostosowanie wymagań dla uczniów z diagnozą – problemy emocjonalne

Sposoby dostosowania wymagań

- unikanie uwag krytycznych – zwłaszcza na forum klasy,
- wskazywanie sukcesów,
- nagradzanie wkładu pracy a nie tylko efektów,
- dostrzeganie mocnych stron ucznia,
- mobilizowanie do kończenia rozpoczętej pracy,
- minimalizowanie napięcia związanego z sytuacją weryfikowania wiedzy i umiejętności.

Indywidualne dostosowanie wymagań dla uczniów z diagnozą – nadpobudliwość psychoruchowa

Sposoby dostosowania wymagań

- ustalenie zrozumiałych dla ucznia reguł, systemu nagród i kar,
- wzmacnianie wszystkich przejawów pożądanego zachowania,
- wydawanie poleceń krótkimi, zdecydowanymi zdaniami,
- przekazywanie treści w jasnej, prostej i krótkiej formie.

Indywidualne dostosowanie wymagań dla uczniów z diagnozą – ADHD

Sposoby dostosowania wymagań

- stosować zrozumiałe dla ucznia reguły,
- wyznaczać konkretne cele i dzielić zadania na możliwe do zrealizowania etapy,
- sprawdzać stopień zrozumienia wprowadzanego materiału,
- angażować ucznia w konkretne działania,
- być konsekwentnym w działaniu,
- przekazywać treści w jasnej, prostej i krótkiej formie,
- wzmacniać wszystkie przejawy pozytywnego zachowania,
- usuwać z otoczenia przedmioty, plakaty, które mogą ucznia rozpraszać,
- motywować do kończenia rozpoczętej pracy,
- polecenia wydawać krótkimi, zdecydowanymi zdaniami.

Indywidualne dostosowanie wymagań dla uczniów z diagnozą – słabo widzący

Sposoby dostosowania wymagań

- właściwe umiejscowienie dziecka w klasie (zapewnić właściwe oświetlenie i widoczność),
- udostępnianie tekstów w wersji powiększonej,
- częste sprawdzanie czy uczeń prawidłowo widzi – Co widzisz? (w celu sprawdzenia i uzupełnienia doznań wzrokowych),

- zwracanie uwagi na szybką męczliwość ucznia związaną ze zużywaniem większej energii na patrzenie i interpretację informacji uzyskanych drogą wzrokową,
- wydłużanie czasu na wykonanie określonego zadania,
- podawanie przedmiotów do obejrzenia z bliska.

Indywidualne dostosowanie wymagań dla uczniów z diagnozą – słabo słyszący

Sposoby dostosowania wymagań

- zapewnić miejsce siedzenia ucznia w pobliżu nauczyciela (0,5 – 1,5m), którego może słuchać i jednocześnie odczytywać mowę z ust,
- umożliwić odwracanie się uczniowi w kierunku innych uczniów odpowiadających na lekcji w celu lepszego rozumienia treści wypowiedzi,
- nauczyciel nie powinien przemieszczać się po klasie, ani odwracać się do tablicy mówiąc jednocześnie,
- należy mówić wyraźnie, unikać nadmiernej gestykulacji,
- eliminować zbędny hałas w klasie,
- upewnić się czy polecenia są przez ucznia właściwie rozumiane,
- wydłużyć czas na podjęcie decyzji,
- podawać proste informacje w formie pisemnej, wzbogacać polecenia symbolem, ilustracją,
- wydłużyć czas na wykonanie zadania,
- posadzić obok ucznia zdolnego, zrównoważonego emocjonalnie, który dodatkowo będzie mu pomagał,
- używać podczas lekcji jak najwięcej pomocy wizualnych,
- podczas oceniania zwracać uwagę na wysiłek ucznia włożony podczas wykonywania zadania.

Indywidualne dostosowanie wymagań dla uczniów z diagnozą – niepełnosprawność ruchowa w tym z afazją

Sposoby dostosowania wymagań

- ułatwić korzystanie ze sprzętu medycznego (np. kule, protezy),
- umożliwić korzystanie ze sprzętu komputerowego – zapewnić laptop,
- wydłużać czas na wykonanie zadania,
- przy afazji stosować częściej formę pisemną,
- w przypadku niepełnosprawności kończyn górnych w miarę możliwości stosować zamianę prac pisemnych na odpowiedź ustną,
- uwzględniać problemy z wymową i artykulacją wypowiedzi,
- zapewnić przyjazną, spokojną atmosferę podczas wypowiedzi,
- przy ocenie brać pod uwagę stopień zaangażowania i wysiłku ucznia.

Indywidualne dostosowanie wymagań dla uczniów z chorobą przewlekłą

Sposoby dostosowania wymagań

- umożliwić korzystanie przez ucznia na lekcji ze sprzętu medycznego lub leków zgodnie z zaleceniami lekarza,
- dostosowanie miejsca pracy ucznia zgodnie z zaleceniami lekarza (np. blisko drzwi, blisko nauczyciela itp.),
- w przypadku dłuższej nieobecności umożliwić uczniowi zaliczenie materiału w dodatkowych terminach,
- stosować metody uspołeczniania (informacje o danej chorobie),
- zapewnić przyjazną atmosferę podczas zajęć,
- zapewnić pomoc przy nadrabianiu zaległości spowodowanych absencją ucznia.

Indywidualne dostosowanie wymagań dla uczniów w sytuacji kryzysowej, traumatycznej

Sposoby dostosowania wymagań

- umożliwić zaliczanie materiału zaległego w późniejszym terminie,
- rozłożyć materiał do zaliczenia na mniejsze partie,
- wydłużyć czas pracy ucznia,
- umożliwić odpytywanie ucznia na osobności a nie przy całej klasie,
- nie ponaglać, nie krytykować, nie zawstydząć.

Indywidualne dostosowanie wymagań dla uczniów zdolnych

Sposoby dostosowania wymagań

- stosować zasadę indywidualizacji,
- powierzać wykonanie dodatkowych zadań podczas zajęć,
- powierzać rolę lidera podczas zadań grupowych,
- przydzielać zadania o wyższym stopniu trudności,
- zachęcać do udzielania pomocy koleżeńskiej,
- mobilizować do udziału w konkursach, kołach zainteresowań,
- powierzać prowadzenie fragmentów lekcji,
- dostarczanie materiałów do pracy własnej.

Indywidualne dostosowanie wymagań dla uczniów z diagnozą - dyskalkulia

Sposoby dostosowania wymagań

- pomoc nauczyciela w odczytywaniu dłuższych poleceń, upewnienie się czy uczeń dobrze je zrozumiał i ewentualne dodatkowe objaśnienia,
- wydłużenie czasu przewidzianego na wykonywanie zadań związanych z czytaniem, pisanem i liczeniem – szczególnie na klasówkach, sprawdzianach,

- pomoc w opanowaniu i złagodzenie wymagań w zakresie umiejętności opartych na sprawności percepcyjnych i orientacji w przestrzeni,
- odpytywanie częściej, ale z mniejszej partii materiału
- podpowiadanie brakujących słów podczas wypowiedzi ustnej,
- w przypadku, kiedy nauczyciel nie jest w stanie przeczytać pracy ucznia, pracę powinien przeczytać uczeń wyjaśniając wszelkie wątpliwości,
- wskazane jest u uczniów z zaburzoną orientacją przestrzenną i wolnym tempem pracy podzielenie sprawdzianu na części.

Indywidualne dostosowanie wymagań dla uczniów z diagnozą – zespół Aspergera

Sposoby dostosowania wymagań

- dostosowanie do indywidualnych potrzeb ucznia miejsca nauki i procesu nauczania;
- eliminowanie bodźców rozprasających (wzrokowych, słuchowych);
- dostosowanie metod i form pracy do indywidualnych potrzeb ucznia;
- pomoc w nabywaniu umiejętności w zakresie „funkcji wykonawczych”, takich jak umiejętności organizacyjne i umiejętności uczenia się;
- stosowanie modelu edukacji opartego na doświadczeniu;
- popieranie informacji słownych tekstem pisany albo obrazem, ilustracją, filmem;
- przedstawianie nowych pojęć lub materiału abstrakcyjnego w sposób możliwie najbardziej konkretny;
- zwracanie się do dziecka bezpośrednio po imieniu, powtarzanie poleceń,
- sprawdzanie stopnia zrozumienia polecenia, czekanie aż rozpocznie pracę;
- używanie krótkich zdań i podawanie jasnych instrukcji;
- zachęcanie ucznia, by w razie potrzeby prosił o powtórzenie, uproszczenie czy zapisanie polecenia;
- uwzględnianie deficytów w zakresie rozumienia niedosłownych wypowiedzi, ironii, metafor, słów i wyrażen wieloznacznych, a także pojęć abstrakcyjnych,
- wyjaśnianie ich za pomocą obrazów albo przeciwieństw np. przyjaźń - wrogość;
- używanie prostego i jednoznacznego języka, unikanie ironii, dowcipów, przenośni, idiomów (chyba, że wiemy, że uczeń prawidłowo je rozumie);
- w związku z trudnościami w prawidłowym odczytaniu przez ucznia sygnałów pozawerbalnych, każdy wyraz twarzy i gest powinien być poparty informacją słowną,
- kreatywne wykorzystywanie zainteresowań ucznia;
- wspomaganie rozwoju umiejętności komunikacyjnych (słownictwo, rozumienie);
- dbanie o pozytywną więź z dzieckiem, praca w oparciu o tzw. pozytywne wzmocnienia – pochwały, nagradzanie;
- wdrażanie i oczekiwanie od ucznia przestrzegania zasad panujących w szkole;
- pomoc w sytuacjach przeżywanego stresu poprzez przewidywanie, zapobieganie, rozumienie przyczyn i rozwiązywanie stresujących sytuacji;
- wspieranie i umożliwianie kontaktów społecznych;
- w ocenianiu oddzielanie obszarów, w których trudności wynikają ze specyficznych trudności wynikających z zaburzenia;

- dzielenie zadań na wieloetapowe, krótsze części;
- wyznaczanie mniejszych ilości zadań do wykonania;
- sprawdzanie wiedzy ucznia w formie, jaką preferuje;

Indywidualne dostosowanie wymagań dla uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym

Sposoby dostosowania wymagań

- indywidualizacja nauczania,
- stopniowanie trudności,
- pomoc w nauce,
- wdrażanie do systematyczności,
- stosowanie metod i form aktywizujących,
- wdrażanie do pracy zespołowej.

Wskazaniem do pracy z uczniem zagrożonym niedostosowaniem powinno być:

1. Zapewnienie pomocy uczniowi w przygotowaniu go do uczestnictwa w grupie, nawiązywaniu relacji społecznych z rówieśnikami.
2. Ukierunkowanie aktywności ucznia poprzez stwarzanie mu odpowiednich warunków do rozwoju zainteresowań, stosowanie pozytywnych wzmocnień mających na celu podniesienie samooceny i własnej wartości ucznia.
3. Modyfikowanie wzorów zachowań.
4. Włączanie ucznia do zajęć mających na celu radzenie sobie ze stresem i w trudnych sytuacjach, treningu umiejętności społecznych.
5. Wprowadzanie zajęć, które będą alternatywą dla ryzykownych zachowań ucznia i będą odpowiadały jego zainteresowaniom.